

20.03.2023

67/10.02.03/2023

[Pitäjänmäki
Patterimäen itäosa,
asemakaavan muutos]**Vastaanottaja**Helsingin kaupungin kirjaamo
helsinki.kirjaamo@hel.fi**Viite**Lausuntopyyntönne 23.2.2023
HEL 2022-015420**Lausunto Patterimäen itäosan asemakaavan muutos**

Patterimäen itäiselle alueelle suunnitellaan asemakaavan muutosta tulevan Raide-Jokerin tunneliaukon ympäristöön. Raitiotien linjaus kulkee osittain tunnelina alueen arvokkaan linnoitusalueen alitse. Raiteelle on laadittu asemakaava vuosina 2016-2017, ja varaudutaan pikaraitiotien liikenteen käynnistymiseen syksyn 2023 aikana.

Hallinto-oikeus kumosi Patterimäen asemakaavaehdotuksen nro 12477 vuonna 2020. Kaavoitus aloitetaan uudestaan ja nyt tutkitaan suppeammalle alueelle täydennysrakentamista Pitäjänmäentien ja Pajamäentien varteen sekä Pajamäen asuntoalueen pohjoisreunalle. Suunnittelussa huomioidaan aikaisemmin laaditun kaavaehdotuksen kumoamisen perusteet: lähimpien suunniteltujen asuinrakennusten etäisyys Teknoksen maalitehtaasta sekä liito-oravat. Tulevan alueen autopaiikat keskitetään pysäköintilaitokseen Takkatien varteen.

Asemakaavan muutos koskee Patterimäen puisto- ja katualuetta, joka sijaitsee Pitäjänmäellä Takkatien yritysalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisu mahdollistaa täydennysrakentamista alueen pääkadun varteen katuristeyksessä, johon sijoittuu myös Raide-Jokerin pikaraitiotien tuleva pysäkki. Kaavaratkaisulla täydennetään nykyisiä asuin- ja työpaikka-alueita uudisrakennuksilla siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Suunnittelualue sijoittuu hyvien joukkoliikennedyhteyksien äärelle. Jo nykyään alueen vierestä liikennöin useita bussilinjoja, ja tulevaisuudessa runkolinja 550 muuttuu Raide-Jokeriksi, jonka linjaus menee suunnittelualueen läpi. Bussien ja raitiotien pysäkit sijoittuvat heti suunnittelualueen eteläpuolelle.

HSL on aiemmin antanut useita lausuntoja Patterimäen asemakaavoituksen aiemmista valmisteluvaiheista, ja näiden lausuntojen periaatteet ovat edelleen voimassa.

20.03.2023

67/10.02.03/2023
[Pitäjänmäki
Patterimäen itäosa,
asemakaavan muutos]

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

Suunnittelualue sijoittuu MAL 2019 -suunnitelman ensisijaiselle maankäytön kehittämisvyöhykkeelle ja on hyvin kestävillä kulkumuodoilla saavutettavissa. Täydennysrakentaminen alueella tukee seudun MAL-tavoitteiden saavuttamista.

Asemakaavan muutos kohdistuu Raide-Jokerin reitille tunnelin suuaukon ympäristöön. Suunnittelussa tulee turvata raitioliikenteen hyvät toimintaedellytykset ja mm. huolehtia siitä, että pysäköintilaitoksen synnyttämä liikenne ei vaikuta raitiotien liikenteeseen.

Liikkumisympäristöllä on merkittävä vaikutus kestävien kulkumuotojen houkuttelevuuteen ja käyttöön, ja kävelyn ja pyöräilyn reittien suunnitteluun tulee panostaa alueen suunnittelussa. Raiteiden läheisyydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota myös kävelyn ja pyöräilyn turvallisiin olosuhteisiin, sekä varmistaa Patterimäen tunnelin turvallisuus.

Suunnittelussa tulee varmistaa, että rakentaminen tunnelin ympärillä on mahdollista toteuttaa raitiotien liikennöintiä häiritsemättä.

HSL haluaa osallistua alueen jatkosuunnitteluun etenkin raitiotien järjestelyjen osalta.

Lisätietoja lausunnosta antaa ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on Markus Nevalainen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
Toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 23.03.2023. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kannanotto
13.03.2023
228/00.02.022.0220/2023

HEL 2022-015420
Hankenumero 0563_12
Oas 1653-00/23

Patterimäen itäosan asemakaavan muutos, HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan mm. seuraavaa:

”Asemakaavan muutos koskee Patterimäen puisto- ja katualuetta, joka sijaitsee Pitäjänmäellä Takkatien yritysalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisu mahdollistaa täydennysrakentamista alueen pääkadun varteen katuristeyksessä, johon sijoittuu myös Raide-Jokerin pikaraitiotien tuleva pysäkki. Kaavaratkaisulla täydennetään nykyisiä asuin- ja työpaikka-alueita uudisrakennuksilla siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Alueella sijaitsee yhdyskuntatekninen tunneli, pääviemäri sekä muita käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja, jotka tulee ottaa huomioon alueen maankäytön suunnittelussa. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille sekä selvittää mahdollisten johtosiirtojen ja johtokuja-aluevarausten tarve. Yleiset vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti pyrkiä sijoittamaan yleiselle alueelle. HSY:n oikeus sijoittaa, ylläpitää ja huoltaa vesijohto- ja viemäriverkkoa tulee huomioida alueen suunnittelussa sekä toteuttamista koskevissa sopimuksissa.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Juha Palviainen, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Vesihuolto / Alueverkostot

Jukka Saarijärvi
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

20.3.2023

Helsingin kaupunginmuseon lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Pitäjänmäki, Patterimäen itäosan asemakaavan muutos

HEL 2022-015420 T 10 03 03

Helsingin Kaupunkiympäristön Maankäyttö ja asemakaavoitus on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Helsingin Pitäjänmäen Patterimäen itäosan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Patterimäen itäiselle alueelle suunnitellaan asemakaavan muutosta tulevan Raide-Jokerin tunneliaukon ympäristöön. Raitiotien linjaus kulkee osittain tunnelina alueen arvokkaan kiinteän muinaisjäännösalueen Tukikohta XXXV:11 Pajamäki (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000013916) alitse. Kohde on ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusvarustus, joka liittyy koko pääkaupunkiseutua vuosina 1914–1918 kiertäneeseen linnoitettuun puolustusketjuun. Muinaisjäännöksen kaakkoispuolelta alkaa itään suuntautuva linnoitteiden yhteydessä rakennettu yhdystie, joka on Museoviraston näkemyksen mukaan muu kulttuuriperintökohde, koska tie on edelleen käytössä.

Hallinto-oikeus kumosi Patterimäen aikaisemman asemakaavaehdotuksen nro 12477 vuonna 2020. Kaavoitus aloitetaan uudestaan ja nyt tutkitaan suppeammalle alueelle täydennysrakentamista Pitäjänmäentien ja Pajamäentien varteen sekä Pajamäen asuntoalueen pohjoisreunalle. Suunnittelussa huomioidaan aikaisemmin laaditun kaavaehdotuksen kumoamisen perusteet: lähimpien suunniteltujen asuinrakennusten etäisyys Teknoksen maalitehtaasta sekä liito-oravat.

Helsingin kaupunginmuseo antoi 12.3.2018 lausunnon HEL 2017-009188 T 10 03 03 aikaisemmasta, samalle alueelle kohdistuneesta asemakaavaehdotuksesta nro 12477. Lausunnossa ohjeistettiin suunnittelualueella sijainneen yhdystien arkeologiseen tutkimukseen ja todettiin, että yhdystien päälle voidaan rakentaa dokumentoinnin jälkeen. Syksyllä 2019 Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut tutkivat yhdystien itäosaa kaivamalla sen poikki kolme koeojaa ja dokumentoivat tien rakenteet. Tutkimusta johti silloinen Museoviraston tutkija John Lagerstedt. Tuolloin tutkittu yhdystien osa sijaitsi samalla kohdalla, joka on nyt uuden asemakaavan suunnittelualueella.

Vanhaa yhdystietä tulee osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan tuhoutumaan noin 20–30 metriä. Tämä on vähemmän kuin aikaisem-

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

20.3.2023

massa asemakaavaehdotuksessa. Koska tien rakenteet on jo tutkittu ja dokumentoitu arkeologisessa tutkimuksessa, katsoo Helsingin kaupunginmuseo, ettei yhdystie tai lähistön muut linnoitteet estä asemakaavan muutosta. Asemakaavan muutoksessa on otettava huomioon Pajamäentien varrella oleva kerrostalojen kokonaisuus siten, että täydennysrakentaminen sovitetaan olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön. Kaavaratkaisussa on myös turvattava näkymäyhteydet kadulta puistoon.

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Tiedoksi

Museovirasto

Postiosoite

PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

fi0680001200062637

Alv.nro

fi02012566

Riskienhallinnan palvelut

[Valitse pvm.]

Pelastuslaitoksen lausunto Pitäjänmäki, Patterimäen itäosan asemakaavan muutoksesta

Pelastuslaitoksen lausunto Pitäjänmäen, Patterimäen itäosan asemakaavan muutoksesta. Pelastuslaitos pyytää huomioimaan katusuunnitellussa, että onnettomuustilanteissa pelastuslaitoksella tulee olla pääsy jokaisen rakennuksen läheisyyteen.

palotarkastaja

Esko Rantanen

